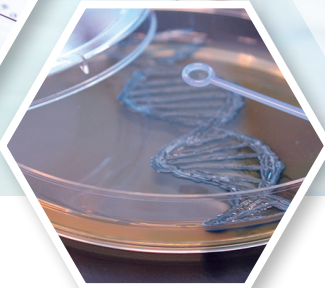
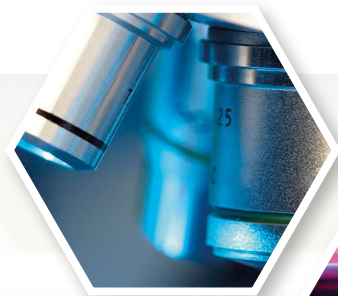

AFNAMEWIJZER

Uw 1^e keus voor de 1^e lijn

Bestel snel online via: www.comicro.nl/professionals/bestelformulier

Comicro levert optimale infectiediagnostiek voor de eerste lijn, ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra.

COMICRO BV Expertcentrum voor Microbiologie

Maelsonstraat 3 1624 NP Hoorn

T regio Zaandam/Waterland/Amsterdam : 0229 - 25 79 06

T regio Hoorn : 0229 - 25 79 07

E info@comicro.nl

Info en overleg arts-microbioloog:

T regio Zaandam/Waterland/Amsterdam : 0229 - 25 71 69

T regio Hoorn : 0229 - 20 80 26

www.comicro.nl

TESTBELEID SOA

PATIËTENGROEP	TESTBELEID	AFNAME MATERIAAL						
Patiënten met klachten								
Behorend tot een risicogroep*	Onderzoek naar chlamydia, gonorroe, syfilis, hiv en hepatitis B, afhankelijk van de klachten en bevindingen aangevuld met overige diagnostische testen (bijv. op trichomonas of herpes).	<table><tr><td>CNT SWAB</td><td>CNT Urine Man</td><td>CNT Huisarts</td></tr><tr><td colspan="3">Banale kweek/BV/HSV</td></tr></table>	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts	Banale kweek/BV/HSV		
CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts						
Banale kweek/BV/HSV								
Niet behorend tot een risicogroep	Bij vaginale fluor (en risico op een soa zoals onbeschermd seksueel contact): onderzoek naar chlamydia, gonorroe en trichomonas, evt. aangevuld met overige diagnostiek, zie NHG-standaard fluor vaginalis.	<table><tr><td>CNT SWAB</td><td>CNT Huisarts</td></tr><tr><td colspan="2">Banale kweek/BV/HSV</td></tr></table>	CNT SWAB	CNT Huisarts	Banale kweek/BV/HSV			
	CNT SWAB	CNT Huisarts						
	Banale kweek/BV/HSV							
	Bij een man met urethritisklachten (met afscheiding of leukocyturie): onderzoek naar chlamydia en gonorroe.	<table><tr><td>CNT Urine Man</td><td>CNT Huisarts</td></tr></table>	CNT Urine Man	CNT Huisarts				
	CNT Urine Man	CNT Huisarts						
	Bij klachten passend bij epididymitis: onderzoek naar chlamydia en gonorroe, en een urinekweek.	<table><tr><td>UWI</td><td>CNT Urine Man</td><td>CNT Huisarts</td></tr></table>	UWI	CNT Urine Man	CNT Huisarts			
	UWI	CNT Urine Man	CNT Huisarts					
Bij blaasjes: alleen bij twijfel een PCR op herpes.	Banale kweek/BV/HSV							
Bij wratjes: geen aanvullende diagnostiek.								
Bij proctitisklachten en anale seks in de afgelopen 6 maanden: onderzoek van het rectum op chlamydia en gonorroe, en bij ulcera of erosies tevens een PCR op herpes en syfilis en serologisch onderzoek op syfilis.	<table><tr><td>CNT Huisarts</td></tr><tr><td>Banale kweek/BV/HSV</td></tr></table>	CNT Huisarts	Banale kweek/BV/HSV					
CNT Huisarts								
Banale kweek/BV/HSV								
Bij verdenking op orale gonorroe: een PCR van de keel op gonorroe.	CNT Huisarts							

PATIËTENGROEP	TESTBELEID	AFNAME MATERIAAL		
Patiënten zonder klachten				
Behorend tot een risicogroep*	Afweging op grond van gedrag en afkomst.	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts
	Bij een hoog risico op soa: een chlamydia- een gonorroe-, een syfilis-, een hepatitis B-, en een hiv-test of verwijzing naar de GGD.	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts
	Bij risicogroepen met alleen risico(gedrag) in het verleden: in elk geval laagdrempelig een hiv-test, eventueel aanvullend met een hepatitis B-test bij ongevaccineerden.			
	Bij patiënten uit een hiv- of hepatitis B-endemisch gebied: laagdrempelig hiv-test of hepatitis B test.			
	Bij de overige patiënten afhankelijk van de inschatting van het soa-risico bespreken of testen nodig zijn.	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts
Niet behorend tot een risicogroep	Bij patiënten < 25 jaar: laagdrempelig chlamydiatetest.	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts
	Bij de overige patiënten afhankelijk van de inschatting van het soa-risico bespreken of testen nodig zijn.	CNT SWAB	CNT Urine Man	CNT Huisarts

* (ref.: Verlee NTVG 2014; GO:N.gonorrhoeae; CT: Chlamydia trachomatis; HSV: Herpes simplex virus)

Risicogroepen zijn: ● mannen die seks hebben met mannen (MSM); ● prostituees en prostituanten (contact in de afgelopen 6 maanden);

● personen afkomstig uit een soa-endemisch gebied (eerste en tweede generatie) (zie ook de lijst met soa/hiv endemische landen op www.rivm.nl);

● personen met veel wisselende contacten (3 of meer in de afgelopen 6 maanden); ● personen met een partner uit een van de bovengenoemde groepen.

TEVENS GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier CNT Swab - APTIMA Swab (buisje inclusief bewaarmiddelstof en een wattenstaaf) - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Vagina uitstrijk

Anale uitstrijk (m/v)

Onderzoeken

Zie Testbeleid SOA.

Vanwege de hogere sensitiviteit ten opzichte van de CNT huisarts heeft deze test de eerste voorkeur.

Afname- en verzendinstructie bij zelfafname: Zie aanvraagformulier (altijd in aanwezigheid van patiënt volledig invullen).

Afname instructie vaginaal bij afname door de huisarts

1. Open de verpakking en neem het APTIMA buisje en de wattenstaaf, raak het deel tussen de wattentip en de breuklijn NIET aan met de handen. Neem de wattenstaaf en breng deze in de vagina (niet verder dan de breuklijn). Neem het uiteinde van de wattenstaaf tussen duim en wijsvinger, draai deze en haal vervolgens uit de vagina.
2. Open het APTIMA buisje en plaats de wattenstaaf hierin.
3. Breek de wattenstaaf voorzichtig af op de breuklijn.
4. Sluit het APTIMA buisje. Voorzie het monster van patiëntgegevens en afname datum.
Voor de betrouwbaarheid van de test is het belangrijk dat de collection swab IN het buisje blijft zitten.

Afname instructie rectaal (M/V) bij afname door de huisarts

1. Open de verpakking en neem het APTIMA buisje en de wattenstaaf, raak het deel tussen de wattentip en de breuklijn NIET aan met de handen. Neem de wattenstaaf en breng deze rectaal in (niet verder dan de breuklijn). Neem het uiteinde van de wattenstaaf tussen duim en wijsvinger, draai deze en haal vervolgens uit het rectum.
2. Open het APTIMA buisje en plaats de wattenstaaf hierin.
3. Breek de wattenstaaf voorzichtig af op de breuklijn.
4. Sluit het APTIMA buisje. Voorzie het monster van patiëntgegevens en afname datum.
Voor de betrouwbaarheid van de test is het belangrijk dat de collection swab IN het buisje blijft zitten.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 1 tot 3 werkdagen bekend.

TEVENS GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier CNT Urine Man - APTIMA Urine (buisje inclusief bewaarvloeistof en een pipet)
- absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Urine.

Onderzoeken

Zie Testbeleid SOA.

Afname- en verzendinstructie bij zelfafname: Zie aanvraagformulier (altijd in aanwezigheid van patiënt volledig invullen).

Afname instructie bij afname door de huisarts

Verzamelen van mannelijke en vrouwelijke urine-monsters

Patiënt mag 1 uur voor afname niet hebben geürineerd.

1. Vang 20 tot 30 ml “eerste straal” urine op in een schone urine container. Meer urine kan de gevoeligheid van de test beïnvloeden omdat het monster te veel verdund wordt.
Vrouwen mogen hun schaamstreek niet schoon maken voor afname.
2. Draai de dop van het APTIMA buisje en pipetteer ongeveer 2 ml urine in het buisje met het bijgevoegde pipet. **Er is voldoende urine toegevoegd als het vloeistof niveau tussen de 2 zwarte lijnen komt (Fill Area).**
Bij te veel of te weinig urine in het APTIMA buisje kan de bepaling niet worden uitgevoerd.
3. Plaats de dop op het APTIMA buisje en draai deze goed vast.
Voorzie het monster van patiëntgegevens en afname datum.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 1 tot 3 werkdagen bekend.

NIET GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier CNT Huisarts - APTIMA Unisex Swab (buisje inclusief bewaarvloeistof, schoonmaakswab en collection swab) - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Cervix, urethra, rectum, keel, oog, ander.

Onderzoeken

Zie Testbeleid SOA.

Voor overig genitaal onderzoek zie 'Banale kweek/BV/HSV

Verzendinstructie

Zie aanvraagformulier.

- Gebruik de witte schoonmaakswab voor het schoonmaken van de baarmoederhals en gooi deze weg. Gebruik daarna de blauwe collection swab voor de daadwerkelijke afname. Gebruik voor de man alleen de blauwe collection swab.

Uitstrijken van endocervix (APTIMA Unisex Swab)

1. Verwijder overtollig slijm van de baarmoederhals en de omliggende mucosa met behulp van de (witte) schoonmaakswab. Gooi deze swab **NA GEBRUIK** weg.
2. Breng de (blauwe) collection swab in het endocervicale kanaal.
3. Draai de collection swab gedurende 10 tot 30 seconden, met de klok mee, voorzichtig rond in het endocervicale kanaal om te zorgen voor een juiste monsterafname.
4. Neem de collection swab uit het endocervicale kanaal zonder contact te maken met de vaginale mucosa.
5. Open het APTIMA swab transport busje en plaats de collection swab in het busje.
6. Breek de collection swab voorzichtig af op de breuklijn.
7. Sluit het APTIMA transport busje. Voorzie het monster van patiëntgegevens en afname datum.
Voor de betrouwbaarheid van de test is het belangrijk dat de collection swab IN het busje blijft zitten.

Uitstrijken van de mannelijk urethra (APTIMA Unisex Swab)

De patiënt mag 1 uur voor afname niet hebben geürineerd.

1. Breng de (blauwe) collection swab 2 tot 4 cm in de urethra.
2. Draai de collection swab gedurende 2 tot 3 seconden, met de klok mee, voorzichtig rond in de urethra om te zorgen voor een juiste monsterafname.
3. Neem de collection swab uit de urethra.
4. Open het APTIMA transport busje en plaats de collection swab in het busje.
5. Breek de collection swab voorzichtig af op de breuklijn.
6. Sluit het APTIMA transport busje. Voorzie het monster van patiëntgegevens en afname datum.
Voor de betrouwbaarheid van de test is het belangrijk dat de collection swab IN het busje blijft zitten.

In geval van een positief CT signaal bij een proctitis wordt het monster nader onderzocht om LGV uit te sluiten; dit onderzoek kan 14 dagen duren.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 1 tot 3 werkdagen bekend.

TEVENS GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier Gastroenteritis - Fecal swab (buisje met groene dop inclusief bewaarvloeistof en een wattenstaaf) - feces vanger - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Feces.

Belangrijk bij afname

De ontlasting mag NIET met toiletwater in aanraking komen (gebruik hiervoor de fecesvanger).
Bij baby's of kleuters die nog niet zindelijk zijn de ontlasting direct na productie opnemen uit de luier.

Onderzoeken

- **PCR:** Dit onderzoek wordt standaard uitgevoerd. Indien Feces PCR pakket is aangevraagd, is klassieke SSYC kweek en WEC overbodig.
- **Norovirus PCR:** Er worden 2 genogroepen van het Norovirus gedetecteerd; G1 en G2.
- **Banale kweek:** Indien een eerdere PCR screening negatief is en/of er gedacht wordt aan een micro-organisme dat niet in de multiplex PCR wordt gedetecteerd, kan men voor een banale kweek kiezen. Diagnostiek wordt d.m.v. kweekplaten verricht. Bij klinische gegevens "buitenland" of "immuungecompromitteerd" wordt eerst de PCR gedaan. Afhankelijk van verdere klinische gegevens zoals eosinofilie/adoptiekind/verhoogde IgE/urticaria wordt daarna ook banaal onderzoek verricht.
- **Rota-/Adenovirus ag:** Gericht onderzoek op Rota-/Adeno virus.
- **C. difficile GDH/toxine:** Er wordt gescreend op de aanwezigheid Clostridium difficile d.m.v. glutamyldehydrogenase (GDH) en toxine detectie.

- **H. pylori antigeen:** Van antibiotica, protonpompremmers en bismuth-preparaten is bekend dat zij H. pylori onderdrukken en gebruik van deze middelen binnen twee weken voorafgaand aan de test, kan vals negatieve resultaten geven. In dit geval moet de test herhaald worden met een nieuw monster, afgenomen **twee weken na beëindigen** van de behandeling. Herhaal test na elke eradicationbehandeling (zie NHG standaard).

Afname- en verzendinginstructie bij zelfafname: Zie aanvraagformulier (altijd in aanwezigheid van patiënt volledig invullen).

Afname instructie bij afname door de huisarts

1. Open de verpakking en neem het buisje met groene dop en de wattenstaaf, raak het deel tussen de wattentip en de breuklijn NIET aan met de handen. Neem wat ontlasting op met de wattenstaaf, zorg dat de wattentip volledig bedekt is.
2. Bij verdenking op wormeieren/cysten het wattenstaafje op meerder plaatsen bemonsteren.
3. Open het buisje en plaats de wattenstaaf hierin.
4. Breek de wattenstaaf af bij de breuklijn en sluit het buisje.

In het geval van een positief EHEC signaal wordt het monster nader getypeerd; dit onderzoek kan meer dan 1 week duren.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 1 tot 5 werkdagen bekend.

TEVENS GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier UWI - Vacutainer - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Urine.

Belangrijk bij afname

Het **TWEEDE** ("midstream") gedeelte van de (ochtend)urine is voor dit onderzoek essentieel.
Het liefst ochtendurine, zo niet dan minimaal 3 uur na de laatste urinelozing afnemen.

Onderzoeken

Banale verwekker van urineweg infecties.

Indien geïndiceerd ook te gebruiken voor MRSA/BRMO dragerschap in urine.

Afname- en verzendinstructie bij zelfafname: Zie aanvraagformulier
(altijd in aanwezigheid van patiënt volledig invullen).

Afname instructie bij afname door de huisarts

1. Neem een schoon plastic of glazen potje.
2. Laat de patiënt plassen, even wachten, en dan pas het potje onder de straal houden (midstream).
3. Neem het buisje en de huls met het rietje uit de verpakking en plaats het rietje in de opgevangen urine. Plaats het buisje met de groene dop in de witte huls. Duw het buisje goed naar beneden zodat het zich vult. De huls met het rietje weggooien.
4. Voorzie het monster van patiëntgegevens.

Instructie voor opvangen van urine bij niet-zindelijke kinderen: clean catch

Geef het kind ruim te drinken. Kinderen jonger dan 2 jaar zullen doorgaans binnen 20 tot 30 minuten plassen; spreid de schaamlippen of trek de voorhuid terug en reinig vulva of penis met een ruime hoeveelheid water (geen zeep) door de douche er op te zetten of natte watten uit te knijpen (niet poetsen); laat het kind met ontbloot genitaal op een aankleedkussen liggen of rondlopen; vang midstream urine op met een schone container.

Lukt dit niet, gebruik een plaszak en controleer elke 10 minuten of er urineproductie is. Laat de plaszak maximaal 1 uur zitten.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 1 tot 3 werkdagen bekend.

NIET GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier Banale kweek / BV / HSV - eSwab (buisje met roze dop inclusief bewaarvloeistof en een wattenstaaf) - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Pus etc., Fluor, Blaasjes HSV/VZV.

Onderzoeken

Afhankelijk van indicatie PCR screening en/of banale kweek.

Bij blaasjes

Wrijf over de blaasjesbodem met de wattenstaaf.

Verzendinstructie

Zie aanvraagformulier.

AFNAME INSTRUCTIE BIJ AFNAME DOOR DE HUISARTS

Open de verpakking

- Pak de wattenstaaf aan de bovenkant van het stokje vast.
- Neem het lichaamsmateriaal af. Bij blaasjes, open het blaasje en wrijf over de bodem met de wattenstaaf.
- Plaats de wattenstaaf tot op de bodem in het buisje met vloeistof
- Breek het stokje af op de breuklijn door het stokje naar u toe te buigen
- Sluit af met het roze dopje
- Voorzie het buisje met patiëntgegevens.

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 2 tot 5 dagen bekend.

NIET GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

3x eSwab (buisje met roze dop inclusief bewaarvloeistof en een wattenstaaf) - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

kweek afgenomen van keel, neus en rectum, evt. van andere materialen*

*wondkweek, sputum, urine bij CAD. Gebruik voor deze andere materialen de daarvoor bestemde afnamesystemen.

Onderzoeken

Alleen wanneer de verwachting is dat binnen 2 maanden een opname in een Nederlandse zorginstelling zal plaatsvinden, kweken afnemen bij patiënten behorende tot 1 van onderstaande risicogroepen

Risicogroepen MRSA en/of BRMO	Vraagstelling
Beroepsmatig contact met levende varkens, vleeskalveren en/of vleeskuikens	MRSA
Verbleef of werkte < 2 mnd geleden in (nood)opvang voor asielzoekerscentrum	MRSA en BRMO
Buitenlandse ziekenhuisopname < 2 mnd geleden	MRSA en BRMO
Partner/huisgenoot MRSA positief	MRSA

Verzendinstructie

Zie aanvraagformulier.

Bekende drager MRSA /
BRMO; apart kweekbeleid
i.o.m. arts microbioloog
frequentie en type kweken
afstemmen

De BRMO (rectum)kweek wordt niet consequent door iedereen ingestuurd. Om deze reden wordt de MRSA/BRMO screening vergemakkelijkt door de afname aan te passen naar: keel/neus/rectum (de rectumkweek geldt dan voor zowel BRMO als MRSA). De geldende richtlijnen zeggen dat de rectumkweek qua gevoeligheid geschikt is als alternatief voor de perineumkweek.

Methicilline Resistente S. aureus (MRSA):

Er wordt bij patiënten 1x een kweek afgenomen van keel, neus en rectum en eventuele relevante andere materialen (b.v. wondkweek). Stuur voor eventueel urine onderzoek (bij een CAD) een urine afnameset in.

Bijzonder Resistente Micro-Organismen (BRMO; b.v. ESBL, VRE *):

Er wordt bij patiënten 1x een kweek afgenomen van rectum. Op indicatie kan het nodig zijn om meerdere kweken af te nemen op verschillende dagen; gebruik eventueel een 2^e afnameset.

*BRMO en/of ESBL (Extended Spectrum Beta-lactamase) en/of VRE (vancomycine Resistente Enterokokken) inventarisatie

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 2 tot 3 werkdagen bekend.

TEVENS GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Inhoud

Aanvraagformulier - lege container, overige - absorberend materiaal - lekvrije sealbag.

Aard materiaal

Urine(< 10 cc, anders UWI gebruiken), sputum, nagels, haren, huidschilfers, feces, ander materiaal.

Belangrijk bij afname

Urine en sputum op dag van afname inleveren. Niet opsturen.

Onderzoeken

Banale kweek, schimmels

Afname- en verzendinstructie bij zelfafname: Zie aanvraagformulier
(altijd in aanwezigheid van patiënt volledig invullen).

NIET GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Afname instructie bij afname door de huisarts

Schimmelkweek

Nagels: bij voorkeur een afgeknipt stukje nagel

Huid: bij voorkeur huidschilfers of afkrabsels

Haren: haren en indien mogelijk ook hoofdhuidschilfers

Uitslagen zijn na ontvangst op het laboratorium binnen 21-28 dagen bekend

GESCHIKT VOOR ZELFAFNAME

Sputum

Vang het sputum zo mogelijk 's ochtends voor het ontbijt op, omdat zich tijdens de nacht veel slijm verzameld heeft. Ophoesten van sputum, geen speeksel. Adem een aantal keren diep in en adem vervolgens krachtig uit zodat het sputum mee naar buiten komt.

Uitslag na ontvangst op het laboratorium binnen 2-3 dagen bekend

Urine

Vang de urine op in een bekertje en giet dit over in het lege containertje. Alleen indien minder dan 10cc. Bij voldoende urine gebruik dan de UWI afnameset.

Uitslag na ontvangst op het laboratorium binnen 1-3 werkdagen bekend

[illegible]

Voorbeeld aanvraagformulier.
Onderaan dit aanvraagformulier vindt u de aanvraag- en afzenderstickers.

- Aanvraag- en afzenderstickers.

Schrijf naam en geboortedatum van patiënt op de sticker(s) onderaan op het aanvraagformulier en plak deze op het/de buisje(s).

Doet het/de buisje(s) samen met het absorberend materiaal in de lekvrije sealbag, verwijder de plakstrip en plak dicht.

Noteer datum van afname.

Haal de AFZENDER sticker (linksonder op het aanvraagformulier) van het formulier. Plaats het aanvraagformulier in het buideltje van de sealbag. Plaats het geheel terug in het doosje en sluit deze.

Plak de AFZENDER sticker op het doosje.

Het afnamemateriaal is klaar voor verzending.

Breng direct naar de brievenbus (postzegel niet nodig).

Voor een snelle behandeling stuur dan in bij uw ziekenhuis of een prikpunt in uw regio.

NIEUW AFNAMEMATERIAAL

Kant en klaar afnamemateriaal is kosteloos te bestellen via:

www.comicro.nl/professionals/bestelformulier

Maelsonstraat 3

1624 NP Hoorn

T regio Zaandam/Waterland/Amsterdam : 0229 - 25 79 06

T regio Hoorn

: 0229 - 25 79 07

F 0229 - 25 71 11

E info@comicro.nl

www.comicro.nl

Uw 1^e keus voor de 1^e lijn